

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

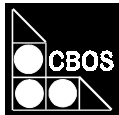
BS/16/2004

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA W UNII EUROPEJSKIEJ, OPINIE O UNIJNEJ KONSTYTUCJI I SKUTKACH NIEPOWODZENIA BRUKSELSKIEGO SZCZYTU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA W UNII EUROPEJSKIEJ,
OPINIE O UNIJNEJ KONSTYTUCJI I SKUTKACH NIEPOWODZENIA
BRUKSELSKIEGO SZCZYTU

- W styczniu społeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej zmalało minimalnie, ale od października ubiegłego roku spadek ten wynosi 8 punktów procentowych. Obecnie 61% Polaków zalicza się do zwolenników integracji, a 30% to jej przeciwnicy.
- Mimo niepowodzenia dotychczasowych rozmów w sprawie konstytucji UE ciągle są - zdaniem społeczeństwa - szanse na osiągnięcie porozumienia w tej sprawie. W możliwość przyjęcia konstytucji wierzy 42% badanych, a co czwarty (25%) zapatruje się na to sceptycznie.
- Podzielone są opinie o tym, jak powinna zachować się Polska po niepowodzeniu brukselskiego szczytu. W porównaniu z poglądami wyrażanymi przed konferencją w Brukseli zmniejszyła się liczba osób niezdecydowanych, jak należałoby postąpić, natomiast zwiększyła się liczba zwolenników znalezienia kompromisu w sprawie systemu podejmowania decyzji w Radzie UE. Nadal jednak najwięcej osób (36%) popiera zachowanie nicejskiego systemu głosowania. Co trzeci respondent (33%) jest zwolennikiem kompromisu, a co trzynasty (8%) opowiada się za przyjęciem nowego systemu głosowania, zapisanego w projekcie konstytucji.
- Najbardziej prawdopodobnym - w ocenie społecznej - skutkiem braku porozumienia w sprawie unijnej konstytucji może być podział Unii Europejskiej na państwa ściślej ze sobą współpracujące i luźniej ze sobą powiązane (przewiduje to połowa Polaków). Znaczna część ankietowanych (43%) sądzi, że efektem niepowodzenia brukselskiego szczytu będzie zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski.

Grudniowy szczyt UE w Brukseli nie zakończył się uzgodnieniem treści traktatu konstytucyjnego. Losy unijnej konstytucji - jej przyjęcie lub odrzucenie - nie są jeszcze przesądzone. W dyskursie publicznym przewagę jednak zaczyna uzyskiwać opinia o konieczności podjęcia wysiłku w celu osiągnięcia porozumienia w tej sprawie i wypracowania zadowalającego wszystkich rozwiązania kwestii sposobu podejmowania decyzji w Radzie Ministrów Unii Europejskiej.

W naszym styczniowym badaniu¹ Polacy po raz kolejny wyrażali swój stosunek do członkostwa w UE, a oprócz tego wypowiedali się na temat możliwości porozumienia się w sprawie unijnej konstytucji, stanowiska rządu w tej kwestii oraz prawdopodobnych skutków niepowodzenia brukselskiego szczytu.

STOSUNEK DO CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

W styczniu minimalnie zmalało społeczne poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Do zwolenników integracji zalicza się obecnie 61% badanych, a 30% to jej przeciwnicy. Wprawdzie w stosunku do grudnia ubiegłego roku deklaracje w tej kwestii zmieniły się tylko nieznacznie, jednak z perspektywy ostatnich kilku miesięcy można zauważyć zmniejszenie się społecznego poparcia dla przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (utrzymującego się od maja do października 2003 roku na stosunkowo wysokim poziomie) i wzrost liczby sceptyków.

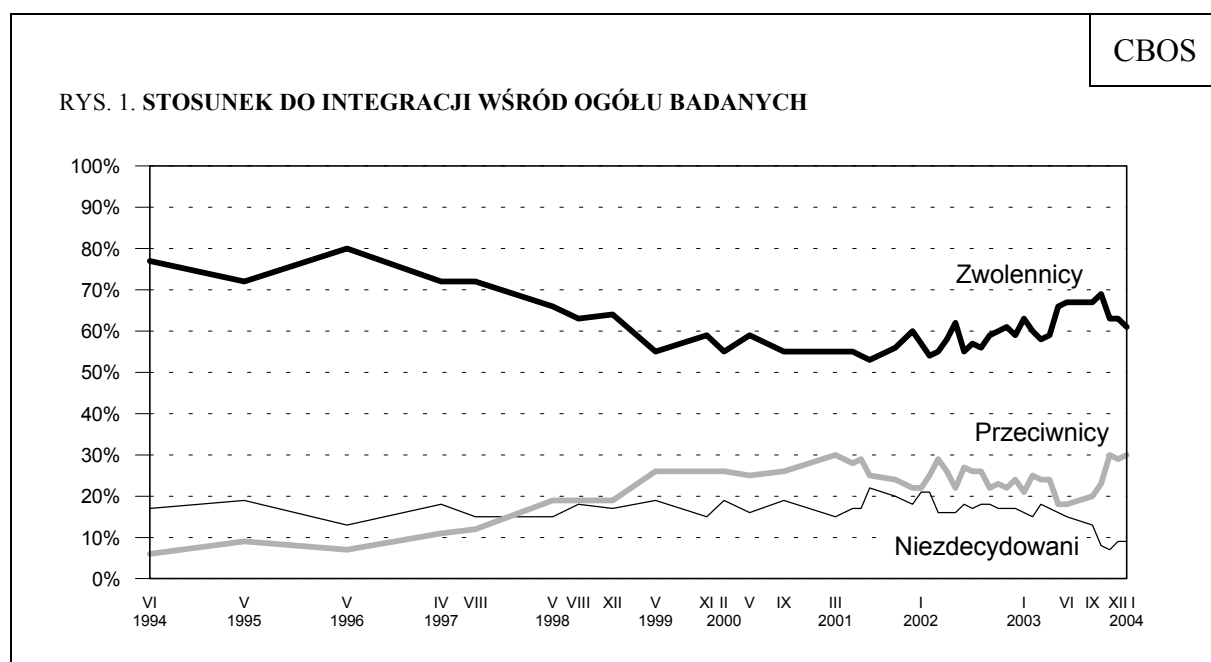
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (164) przeprowadzono w dniach 9-12 stycznia 2004 roku na liczącej 1057 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Można zatem podsumować, że wygasł ostatecznie efekt zwiększonej mobilizacji zwolenników integracji w związku z referendum akcesyjnym, a poparcie dla członkostwa w Unii Europejskiej wróciło do wcześniejszego poziomu. Wzrost liczby przeciwników integracji dokonał się natomiast kosztem spadku odsetka osób niezdecydowanych. Najprawdopodobniej wśród części z nich zaczął przeważać sceptycyzm w tej kwestii.

Tabela 1

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2002						2003										2004
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	IX	X	XI	XII	I
	w procentach																
Zwolennicy	57	56	59	60	61	59	63	60	58	59	66	67	67	69	63	63	61
Przeciwnicy	26	26	22	23	22	24	21	25	24	24	18	18	20	23	30	29	30
Niezdecydowani	17	18	18	17	17	17	16	15	18	17	16	15	13*	8	7	9	9

* Łącznie z tymi, którym „jest to obojętne”

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej wiąże się przede wszystkim ze statusem społeczno-materialnym i zadowoleniem z materialnych warunków życia. Im wyższe wykształcenie, większe dochody *per capita* w rodzinie oraz lepsza ocena warunków

materialnych gospodarstwa domowego, tym wyższe poparcie dla integracji. Zwolennikami przystąpienia Polski do Unii Europejskiej są przede wszystkim osoby z wyższym wykształceniem (85%), ludzie dobrze oceniający swoje warunki materialne (80%), o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 800 zł (73%). W grupach społeczno-zawodowych wysokim poparciem dla integracji wyróżniają się: przedstawiciele kadry kierowniczej, inteligencji (82%), pracownicy umysłowi niższego szczebla (79%), pracujący na własny rachunek (74%).

Sprzeciw wobec integracji deklarują stosunkowo najczęściej osoby z wykształceniem podstawowym (39%), o miesięcznych dochodach nieprzekraczających 400 zł *per capita* (39%), badani niezadowoleni ze swoich warunków materialnych (40%), a także mieszkańcy wsi (35%). W grupach społeczno-zawodowych przeciwni członkostwu Polski w Unii Europejskiej są relatywnie najczęściej robotnicy niewykwalifikowani (52%) oraz rolnicy (44%), a wśród biernych zawodowo - renciści (37%)

W potencjalnych elektoratach integracja cieszy się niezmiennie największym poparciem sympatyków PO, SLD oraz PiS. Zwolennicy wejścia Polski do UE stanowią większość także w elektoracie PSL. Sprzeciw przeważa natomiast wśród potencjalnych wyborców LPR i Samoobrony.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
PO	85	13	2
SLD	83	14	3
PiS	80	17	3
PSL	61	39	0
LPR	39	51	9
Samoobrona	36	54	10

WIEDZA O PROJEKCIE UNIJNEJ KONSTYTUCJI

W ciągu ostatniego miesiąca deklarowana wiedza o projekcie unijnej konstytucji nieco się zwiększyła. O dokumencie tym słyszało 71% ankietowanych (o 4 punkty więcej niż w grudniu, na tydzień przed rozpoczęciem brukselskiego szczytu), w tym 19% deklaruje, że mniej więcej orientuje się, co w nim zapisano. Mimo uwagi, jaką media poświęcały spotkaniu w Brukseli i sprawie unijnej konstytucji, ciągle dość duża grupa osób (29%) twierdzi, że nie słyszała na ten temat.

Tabela 3

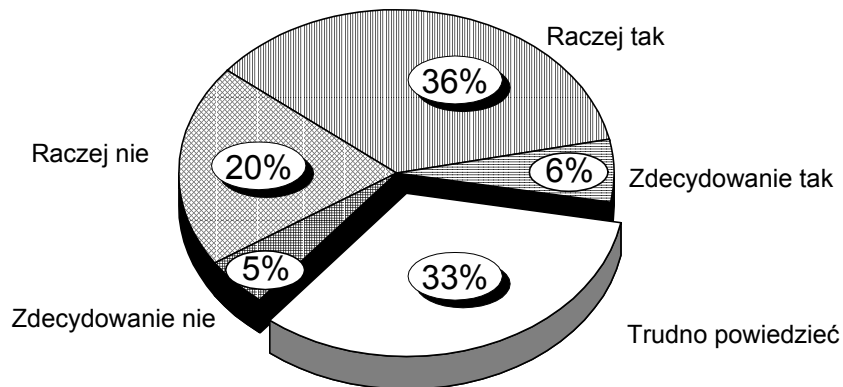
Czy słyszał(a) Pan(i), czy też nie, o projekcie traktatu konstytucyjnego, zwanego też konstytucją Unii Europejskiej?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	X 2003	XII 2003	I 2004
	w procentach		
Nie, nie słyszałem(a) nic na ten temat	41	32	29
Tak, słyszałem(a) coś na ten temat, ale słabo orientuję się, co zapisano w tym dokumencie	47	49	52
Tak, słyszałem(a) coś na ten temat i mniej więcej orientuję się, co zapisano w tym dokumencie	12	18	19

Deklaracje w tej sprawie ściśle wiążą się z wykształceniem Polaków. Żadnej wiedzy o przyszłej konstytucji nie ma prawie połowa badanych z wykształceniem podstawowym (48%), co trzecia osoba z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33%), co szósta ze średnim (17%) i tylko co dwudziesta (5%) najlepiej wykształcona. Z kolei w treści tego dokumentu orientuje się „z grubsza” 5% ankietowanych z wykształceniem podstawowym, 12% - z zasadniczym zawodowym, 23% - ze średnim i 55% z wyższym wykształceniem.

CO DALEJ Z KONSTYTUCJĄ EUROPEJSKĄ?

Przed brukselskim szczytem Unii Europejskiej w społeczeństwie przeważał sceptycyzm, jak się okazało uzasadniony, co do tego, czy uda się tam uzgodnić tekst unijnej konstytucji. Obecnie, mimo niepowodzenia dotychczasowych rozmów, ciągle są - zdaniem ankietowanych - szanse na osiągnięcie porozumienia w tej sprawie.

RYS. 2. NA GRUDNIOWYM SZCZycIE UNII EUROPEJSKIEJ W BRUKSELI NIE UDAŁO SIĘ, TAK JAK TO BYŁO PLANOWANE, UZGODNIĆ TEKSTU UNIJNEJ KONSTYTUCJI. CZY, PANA(I) ZDANIEM, OBECNIE NADAL SĄ SZANSE NA OSIĄGNIĘCIE POROZUMIENIA W SPRAWIE KONSTYTUCJI I PRZYJĘCIE JEJ PRZEZ WSZYSTKIE PAŃSTWA UE?

Podzielone są opinie o tym, jak Polska powinna się zachować po niepowodzeniu brukselskiego szczytu. W porównaniu z poglądami wyrażanymi przed konferencją w Brukseli zmniejszyła się liczba niezdecydowanych, jak należałoby postąpić, natomiast zwiększyła się liczba zwolenników znalezienia kompromisu w sprawie systemu podejmowania decyzji w Radzie UE. Nadal jednak najwięcej osób (36%) popiera podtrzymanie naszego dotychczasowego stanowiska - domaganie się zachowania nicejskiego systemu głosowania. Co trzeci respondent (33%) jest zwolennikiem kompromisu, natomiast co trzynasty (8%) opowiada się za przyjęciem systemu głosowania zapisanego w projekcie konstytucji.

RYS. 3. GŁÓWNYM POWODEM NIEPOWODZENIA SZCZycIE W BRUKSELI BYŁ SPÓR DOTYCZĄCY SPOSOBU PODEJMOWANIA DECYZJI W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ. POLSKA NIE ZGODZIŁA SIĘ NA PROPONOWANY SYSTEM GŁOSOWANIA I CHCIAŁA ZACHOWANIA WCZEŚNIEJSZYCH USTALEŃ Z NICEI. CZY OBECNIE, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA POWINNA:

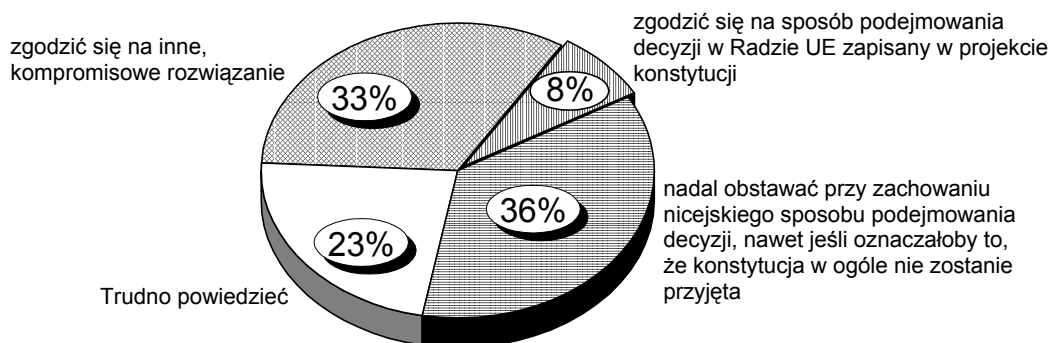

Tabela 4

Czy obecnie, Pana(i) zdaniem, Polska powinna:	Przed szczytem w Brukseli		Po szczycie w Brukseli
	XII 2003		I 2004
	w procentach		
- nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, nawet jeśli oznaczałoby to, że konstytucja w ogóle nie zostanie przyjęta*	38		36
- zgodzić się na sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji	7		8
- zgodzić się na inne, kompromisowe rozwiązanie	18	25	33
- zgodzić się na odłożenie decyzji w tej sprawie i przyjęcie konstytucji bez spornych zapisów	7		-
Trudno powiedzieć	30		23

* W grudniu odpowiedź ta brzmiała: Nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, *nawet blokując przyjęcie konstytucji*

Przed grudniowym szczytem w Brukseli największymi zwolennikami bezkompromisowego stanowiska w sprawie trybu podejmowania decyzji w Radzie UE (59% wskazań) były osoby dysponujące stosunkowo największą wiedzą o projekcie unijnej konstytucji (deklarujące, że mniej więcej orientują się w jego zapisach). Obecnie w tej grupie nieco przeważają osoby optujące za innymi rozwiązaniami, przede wszystkim za wypracowaniem kompromisu w tej kwestii.

Tabela 5

Czy słyszał(a) Pan(i), czy też nie, o projekcie traktatu konstytucyjnego, zwanego też konstytucją UE?	Czy obecnie, Pana(i) zdaniem, Polska powinna:			
	nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, nawet jeśli oznaczałoby to, że konstytucja w ogóle nie zostanie przyjęta	zgodzić się na sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji	zgodzić się na inne, kompromisowe rozwiązanie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Nie, nie słyszałem(a) nic na ten temat	26	5	20	49
Tak, słyszałem(a) coś na ten temat, ale słabo orientuję się, co zapisano w tym dokumencie	39	9	36	16
Tak, słyszałem(a) coś na ten temat i mniej więcej orientuję się, co zapisano w tym dokumencie	42	9	44	5

Na zróżnicowanie poglądów w tej sprawie wpływa stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej, choć rozbieżności w opiniach zwolenników i przeciwników integracji nie są zbyt duże. Osoby popierające integrację przychylają się raczej do opinii, że należy zrezygnować z postulatu zachowania ustaleń z traktatu nicejskiego, najlepiej godząc się na jakieś kompromisowe rozwiązanie, natomiast jej przeciwnicy częściej opowiadają się za podtrzymaniem dotychczasowego stanowiska Polski w sprawie systemu głosowania w Radzie UE niż za innym rozstrzygnięciem tej kwestii.

Tabela 6

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Czy obecnie, Pana(i) zdaniem, Polska powinna:			
	nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, nawet jeśli oznaczałoby to, że konstytucja w ogóle nie zostanie przyjęta	zgodzić się na sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji	zgodzić się na inne, kompromisowe rozwiązanie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	37	9	39	15
Przeciwnicy	38	6	25	31
Niezdecydowani	24	7	15	55

Opinie na temat stanowiska Polski w sprawie unijnej konstytucji w wyraźniejszy sposób wiążą się z sympatiami partyjnymi. Wśród potencjalnych wyborców LPR, Samoobrony i PiS przeważają osoby opowiadające się za podtrzymaniem naszego dotychczasowego postulatu w kwestii sposobu podejmowania decyzji w Radzie UE. W elektoratach pozostałych ugrupowań: SLD, PO i PSL, liczniej reprezentowani są zwolennicy kompromisu w sprawie systemu głosowania w tym gremium. Ponadto wśród sympatyków SLD stosunkowo najczęściej można spotkać osoby popierające sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji.

Tabela 7

Potencjalne elektoraty	Czy obecnie, Pana(i) zdaniem, Polska powinna:			
	nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, nawet jeśli oznaczałoby to, że konstytucja w ogóle nie zostanie przyjęta	zgodzić się na sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji	zgodzić się na inne, kompromisowe rozwiązanie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD	32	18	40	10
PO	35	4	49	12
PSL	42	0	51	7
LPR	43	7	17	34
Samobrona	45	12	22	21
PiS	54	5	35	6

POSTRZEGANIE SKUTKÓW NIEPOWODZENIA SZCZYTU W BRUKSELI

Po zakończeniu brukselskiego szczytu pojawiły się różnego rodzaju komentarze i analizy dotyczące przewidywanych skutków braku porozumienia w sprawie unijnej konstytucji dla Polski i całej Unii Europejskiej. Mówiono przede wszystkim o wpływie niepowodzenia rozmów w Brukseli - pozytywnym lub negatywnym - na pozycję naszego kraju w Unii, a ponadto na możliwość zmniejszenia funduszy unijnych dla Polski w nowym budżecie UE oraz na powstanie Europy „dwóch prędkości”.

Kwestie te poddaliśmy pod ocenę opinii publicznej. Uzyskane wyniki wskazują, że najbardziej prawdopodobnym - w ocenie społecznej - skutkiem braku porozumienia w sprawie unijnej konstytucji może być podział Unii Europejskiej na państwa ściślej ze sobą współpracujące i luźniej ze sobą powiązane (przewiduje to połowa Polaków). Znaczna część badanych (43%) sądzi, że efektem niepowodzenia brukselskiego szczytu będzie zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski. Natomiast bezkompromisowe stanowisko Polski w sprawie sposobu podejmowania decyzji w Radzie UE nie przyczyni się - zdaniem społeczeństwa - ani do wzmocnienia pozycji Polski w UE, ani do izolowania i osamotnienia naszego kraju w zjednoczonej Europie.

Tabela 8

Mówi się o tym, że niepowodzenie szczytu w Brukseli może mieć różne skutki dla Polski i dla całej Unii Europejskiej. Czy, Pana(i) zdaniem, spowoduje ono czy też nie:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- podział wewnątrz UE na państwa ściślej ze sobą współpracujące i luźniej ze sobą powiązane	13	37	15	2	33
- zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski	10	33	22	3	32
- wzmocnienie pozycji Polski w UE	4	26	34	6	30
- izolację, osamotnienie Polski w UE	5	24	38	6	27

Obawy o to, że brak porozumienia w sprawie konstytucji będzie miał dla Polski niekorzystne skutki, częściej wyrażają zwolennicy kompromisu w kwestii systemu głosowania w Radzie UE niż osoby popierające podtrzymywanie dotychczasowego stanowiska rządu. Różnice w opiniach na temat konsekwencji niepowodzenia szczytu w Brukseli między obiema grupami mają jednak raczej charakter ilościowy niż jakościowy. Zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy kompromisu w przeważającej części uważają za prawdopodobny podział wewnątrz Unii Europejskiej na państwa ściślej i luźniej ze sobą współpracujące oraz ograniczenie funduszy unijnych dla Polski. Mimo iż osoby opowiadające się za kompromisem w sprawie unijnej konstytucji częściej niż badani popierający trwanie przy ustaleniach z Nicei obawiają się izolacji, osamotnienia Polski w UE, w obu grupach przeważa przekonanie, że do tego nie dojdzie. Zwolennicy i przeciwnicy kompromisu w sprawie konstytucji mają natomiast odmienne zdanie na temat tego, czy postawa Polski podczas szczytu w Brukseli przyczyni się do wzmocnienia pozycji naszego kraju w Europie. W to, że tak się stanie, częściej wierzą osoby przeciwnie rewidowaniu dotychczasowego stanowiska Polski w kwestii systemu głosowania w Radzie UE; sceptyczna pozostaje większość badanych opowiadających się za kompromisem.

Tabela 9

Mówi się o tym, że niepowodzenie szczytu w Brukseli może mieć różne skutki dla Polski i dla całej Unii Europejskiej. Czy, Pana(i) zdaniem, spowoduje ono czy też nie:	Odpowiedzi					
	zwolenników kompromisu w sprawie konstytucji			przeciwników kompromisu w sprawie konstytucji		
	tak	nie	Trudno powiedzieć	tak	nie	Trudno powiedzieć
	w procentach					
- podział wewnątrz UE na państwa ściślej ze sobą współpracujące i luźniej ze sobą powiązane	64	20	16	57	21	22
- zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski	57	30	13	46	33	21
- wzmocnienie pozycji Polski w UE	27	58	15	46	37	17
- izolację, osamotnienie Polski w UE	41	49	10	28	56	15

★

★

★

Wydaje się, że ostatecznie wygasł już efekt czerwcowego referendum widoczny w podwyższonym poparciu dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej i odsetek zwolenników integracji powrócił do wcześniejszego poziomu. Jednocześnie - najprawdopodobniej - część osób, która miała wątpliwości w sprawie integracji, w sposób bardziej jednoznaczny zaczęła wyrażać swój sceptycyzm, powiększając grupę przeciwników przystąpienia naszego kraju do UE. Obecnie zwolennicy integracji mniej więcej dwukrotnie przeważają liczebnie nad jej przeciwnikami.

Pomimo niepowodzenia szczytu w Brukseli przeważająca część opinii publicznej w Polsce uważa, że porozumienie w sprawie unijnej konstytucji jest możliwe. Społeczny klimat dla wypracowania kompromisu w kwestii systemu głosowania w Radzie Ministrów UE jest bardziej sprzyjający niż przed brukselskim spotkaniem. Wprawdzie nie zmieniła się

istotnie liczba Polaków popierających podtrzymywanie przez polski rząd bezkompromisowego stanowiska w tej sprawie, ale więcej osób niż przed brukselskim szczytem dostrzega potrzebę jego złagodzenia i osiągnięcia kompromisu.

W ocenie znacznej części opinii społecznej skutkiem braku porozumienia w sprawie unijnej konstytucji może być podział wewnątrz Unii Europejskiej na państwa ściślej ze sobą współpracujące i luźniej ze sobą powiązane oraz zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

	(%)			
	Popieram	Jestem temu przeciwny (a)	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	61	30	9	1057
Płeć				
Mężczyźni	64	30	6	507
Kobiety	58	30	12	550
Wiek				
18-24 lat	65	30	5	159
25-34	66	30	4	191
35-44	58	31	11	186
45-54	64	29	7	216
55-64	67	28	5	127
65 lat i więcej	47	33	20	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	35	14	398
Miasto do 20 tys.	68	25	8	129
20-100 tys.	65	27	8	207
101-500 tys.	69	27	4	200
501 tys. i więcej mieszk.	66	29	5	124
Wykształcenie				
Podstawowe	44	39	17	301
Zasadnicze zawodowe	57	36	7	275
Średnie	70	23	6	366
Wyższe	85	14	1	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	82	17	1	68
Prac. umysł. niż. szczebla	79	16	5	106
Pracownicy fiz. - umysł.	62	35	2	76
Robotnicy wykwalifikowani	60	31	9	90
Robotnicy niewykwalifik.	38	52	10	35
Rolnicy	44	44	12	56
Pracujący na własny rach.	74	21	5	46
Bierni zawodowo				
Renciści	49	37	14	111
Emeryci	56	29	15	204
Uczniowie i studenci	65	31	4	83
Bezrobotni	62	31	7	124
Gospodynie domowe i inni	55	33	13	57
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	70	26	3	174
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	59	31	9	78
sekt. pryw. poza rolnict.	69	26	5	177
prywatnym gosp. rolnym	40	47	13	54
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	52	39	9	126
300-399	53	39	8	81
400-599	61	29	10	190
600-800	61	31	8	172
Powyżej 800 zł	73	23	4	208
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	40	12	328
Średnie	60	31	9	472
Dobre	80	16	4	257
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	59	34	7	65
Raz w tygodniu	59	31	9	552
1-2 razy w miesiącu	63	30	8	125
Kilka razy w roku	67	26	7	185
W ogóle nie uczestniczy	60	29	11	128
Poglądy polityczne				
Lewica	71	24	5	200
Centrum	67	28	5	305
Prawica	65	32	4	261
Trudno powiedzieć	45	35	20	288

Tabela 2. Czy słyszał(a) Pan(i), czy też nie, o projekcie traktatu konstytucyjnego zwanego też konstytucją Unii Europejskiej?
 1 - Nie, nie słyszałem(a) nic na ten temat; 2 - Tak, słyszałem(a) coś na ten temat, ale słabo orientuję się, co zapisano w tym dokumencie;
 3 - Tak, słyszałem(a) coś na ten temat i mniej więcej orientuję się, co zapisano w tym dokumencie

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	52	19	0	1057
Płeć					
Mężczyźni	26	52	22	0	507
Kobiety	32	53	15	0	550
Wiek					
18-24 lat	28	49	23	0	159
25-34	20	60	20	0	191
35-44	26	54	20	0	186
45-54	29	54	17	0	216
55-64	24	53	22	1	127
65 lat i więcej	46	43	10	1	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	36	54	11	0	398
Miasto do 20 tys.	27	50	23	1	129
20-100 tys.	28	57	15	0	207
101-500 tys.	26	50	23	0	200
501 tys. i więcej mieszk.	14	48	37	1	124
Wykształcenie					
Podstawowe	48	46	5	1	301
Zasadnicze zawodowe	33	55	12	0	275
Średnie	17	60	23	0	366
Wyższe	5	40	55	0	115
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	5	41	53	0	68
Prac. umysł. niż. szczebla	14	55	31	0	106
Pracownicy fiz.- umysł.	18	65	16	0	76
Robotnicy wykwalifikowani	26	64	10	0	90
Robotnicy niewykwalifik.	42	58	0	0	35
Rolnicy	40	57	3	0	56
Pracujący na własny rach.	14	50	36	0	46
Bierni zawodowo					
Renciści	48	42	9	1	111
Emeryci	36	49	14	1	204
Uczniowie i studenci	26	49	25	0	83
Bezrobotni	29	56	15	0	124
Gospodynie domowe i inni	37	50	13	0	57
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	16	56	28	0	174
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	22	54	24	0	78
sekt. pryw. poza rolnict.	19	57	23	0	177
prywatnym gosp. rolnym	43	54	3	0	54
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	37	58	5	0	126
300-399	33	51	16	0	81
400-599	29	55	16	1	190
600-800	24	55	21	0	172
Powyżej 800 zł	21	47	31	0	208
Ocena własnych war. mater.					
Złe	34	54	11	0	328
Średnie	30	54	16	0	472
Dobre	19	48	33	0	257
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	29	51	20	0	65
Raz w tygodniu	30	52	18	0	552
1-2 razy w miesiącu	32	53	15	0	125
Kilka razy w roku	25	54	21	0	185
W ogóle nie uczestniczy	28	51	21	0	128
Poglądy polityczne					
Lewica	20	55	25	0	200
Centrum	25	56	19	0	305
Prawica	18	54	28	0	261
Trudno powiedzieć	48	45	6	1	288

Tabela 3. Głównym powodem niepowodzenia szczytu w Brukseli był spór dotyczący sposobu podejmowania decyzji w Radzie Unii Europejskiej; Polska nie zgodziła się na proponowany system głosowania i chciała zachowania wcześniejszych ustaleń z Nicei. Czy obecnie, Pana(i) zdaniem, Polska powinna: 1 - nadal obstawać przy zachowaniu nicejskiego sposobu podejmowania decyzji, nawet jeśli oznaczałoby to, że Konstytucja, w ogóle nie zostanie przyjęta; 2 - zgodzić się na sposób podejmowania decyzji w Radzie UE zapisany w projekcie konstytucji; 3 - zgodzić się na inne kompromisowe rozwiązanie

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	36	8	33	23	1057
Płeć					
Mężczyźni	41	7	34	17	507
Kobiety	31	8	31	29	550
Wiek					
18-24 lat	33	11	39	17	159
25-34	35	7	41	17	191
35-44	42	7	35	17	186
45-54	38	8	29	24	216
55-64	41	7	32	20	127
65 lat i więcej	28	8	19	44	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	33	6	28	34	398
Miasto do 20 tys.	26	12	42	19	129
20-100 tys.	39	9	32	20	207
101-500 tys.	44	6	35	15	200
501 tys. i więcej mieszk.	40	12	35	14	124
Wykształcenie					
Podstawowe	30	7	19	43	301
Zasadnicze zawodowe	36	11	30	23	275
Średnie	40	6	40	13	366
Wyższe	39	6	50	5	115
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	5	53	4	68
Prac. umysł. niż. szczebla	49	5	40	7	106
Pracownicy fiz.- umysł.	29	6	48	18	76
Robotnicy wykwalifikowani	48	7	28	16	90
Robotnicy niewykwalifik.	26	8	31	34	35
Rolnicy	23	11	29	37	56
Pracujący na własny rach.	38	16	33	13	46
Bierni zawodowo					
Renciści	39	4	21	37	111
Emeryci	29	9	26	36	204
Uczniowie i studenci	39	13	32	16	83
Bezrobotni	42	10	27	21	124
Gospodynie domowe i inni	26	4	42	28	57
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	42	4	42	11	174
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	41	10	38	10	78
sekt. pryw. poza rolnict.	38	8	37	17	177
prywatnym gośp. rolnym	24	9	31	37	54
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	42	10	26	22	126
300-399	39	1	34	26	81
400-599	37	8	27	29	190
600-800	36	8	35	21	172
Powyżej 800 zł	38	8	40	13	208
Ocena własnych war. mater.					
Złe	32	6	30	31	328
Średnie	37	8	29	26	472
Dobre	39	11	42	9	257
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	47	11	14	28	65
Raz w tygodniu	38	7	31	24	552
1-2 razy w miesiącu	21	7	42	30	125
Kilka razy w roku	39	9	36	16	185
W ogóle nie uczestniczy	36	9	33	22	128
Poglądy polityczne					
Lewica	37	11	39	13	200
Centrum	35	8	40	16	305
Prawica	45	7	35	13	261
Trudno powiedzieć	28	7	18	47	288

Tabela 4. Mówi się o tym, że niepowodzenie szczytu w Brukseli może mieć różne skutki dla Polski i dla całej Unii Europejskiej. Czy, Pana(i) zdaniem, spowoduje ono **zmniejszenie w przyszłości funduszy unijnych dla Polski** czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	25	32	1056
Płeć				
Mężczyźni	46	29	24	507
Kobiety	40	21	39	549
Wiek				
18-24 lat	41	30	29	159
25-34	44	35	21	191
35-44	48	24	27	186
45-54	46	20	34	216
55-64	47	28	25	126
65 lat i więcej	34	15	51	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	19	44	397
Miasto do 20 tys.	53	21	26	129
20-100 tys.	46	28	26	207
101-500 tys.	41	34	25	200
501 tys. i więcej mieszk.	50	30	20	124
Wykształcenie				
Podstawowe	35	16	50	301
Zasadnicze zawodowe	45	23	32	274
Średnie	48	29	23	366
Wyższe	45	43	12	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	39	10	68
Prac.umysł.niż.szczębla	51	31	18	106
Pracownicy fiz.-umysł.	54	24	22	76
Robotnicy wykwalifikowani	47	28	25	90
Robotnicy niewykwalifik.	46	12	42	35
Rolnicy	23	20	57	56
Pracujący na własny rach.	42	33	26	46
Bierni zawodowo				
Renciści	36	21	43	111
Emeryci	37	19	43	204
Uczniowie i studenci	38	33	29	83
Bezrobotni	49	27	24	124
Gospodynie domowe i inni	47	14	39	57
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	31	24	174
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	59	30	11	78
sekt. pryw. poza rolnict.	49	26	24	177
prywatnym gosp. rolnym	21	21	58	54
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	54	18	28	125
300-399	42	21	37	81
400-599	44	27	29	190
600-800	40	25	35	172
Powyżej 800 zł	51	29	20	208
Ocena własnych war. mater.				
Złe	45	19	37	327
Średnie	42	23	35	472
Dobre	43	38	19	257
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	30	38	65
Raz w tygodniu	42	24	34	552
1-2 razy w miesiącu	44	26	30	125
Kilka razy w roku	49	27	24	185
W ogóle nie uczestniczy	46	23	31	128
Poglądy polityczne				
Lewica	46	37	17	200
Centrum	49	27	24	305
Prawica	46	29	25	260
Trudno powiedzieć	32	11	57	288

Tabela 5. Mówi się o tym, że niepowodzenie szczytu w Brukseli może mieć różne skutki dla Polski i dla całej Unii Europejskiej. Czy, Pana(i) zdaniem, spowoduje ono **wzmocnienie pozycji Polski w UE** czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	40	30	1056
Płeć				
Mężczyźni	33	44	22	507
Kobiety	27	35	37	549
Wiek				
18-24 lat	30	50	20	159
25-34	32	44	24	191
35-44	29	45	26	186
45-54	33	37	30	216
55-64	34	40	25	126
65 lat i więcej	24	23	53	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	33	43	397
Miasto do 20 tys.	31	44	25	129
20-100 tys.	28	44	28	207
101-500 tys.	37	43	20	200
501 tys. i więcej mieszk.	42	42	15	124
Wykształcenie				
Podstawowe	23	28	48	301
Zasadnicze zawodowe	32	35	33	274
Średnie	33	48	19	366
Wyższe	38	53	10	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	40	57	3	68
Prac.umysł.niż.szczębla	32	49	19	106
Pracownicy fiz.-umysł.	31	54	16	76
Robotnicy wykwalifikowani	30	46	23	90
Robotnicy niewykwalifik.	26	37	37	35
Rolnicy	26	19	55	56
Pracujący na własny rach.	36	42	22	46
Bierni zawodowo				
Renciści	29	31	41	111
Emeryci	30	26	44	204
Uczniowie i studenci	29	52	19	83
Bezrobotni	31	39	30	124
Gospodynie domowe i inni	21	41	38	57
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	29	50	22	174
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	41	49	10	78
sekt. pryw. poza rolnict.	33	47	20	177
prywatnym gosp. rolnym	25	17	58	54
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	31	39	30	125
300-399	32	35	33	81
400-599	30	38	32	190
600-800	31	39	30	172
Powyżej 800 zł	35	48	16	208
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	38	37	327
Średnie	30	38	32	472
Dobre	37	46	17	257
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	29	37	65
Raz w tygodniu	31	39	30	552
1-2 razy w miesiącu	28	40	32	125
Kilka razy w roku	31	43	27	185
W ogóle nie uczestniczy	26	44	30	128
Poglądy polityczne				
Lewica	41	41	17	200
Centrum	32	47	21	305
Prawica	36	47	17	260
Trudno powiedzieć	17	24	59	288

Tabela 6. Mówi się o tym, że niepowodzenie szczytu w Brukseli może mieć różne skutki dla Polski i dla całej Unii Europejskiej. Czy, Pana(i) zdaniem, spowoduje ono **izolację, osamotnienie Polski w Unii Europejskiej** czy też nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	44	27	1057
Płeć				
Mężczyźni	32	50	18	507
Kobiety	26	39	35	550
Wiek				
18-24 lat	36	46	18	159
25-34	33	49	19	191
35-44	27	50	23	186
45-54	27	41	32	216
55-64	30	50	20	127
65 lat i więcej	24	31	44	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	36	39	398
Miasto do 20 tys.	36	43	22	129
20-100 tys.	31	46	23	207
101-500 tys.	33	48	19	200
501 tys. i więcej mieszk.	28	60	12	124
Wykształcenie				
Podstawowe	23	31	45	301
Zasadnicze zawodowe	30	42	28	275
Średnie	33	50	17	366
Wyższe	31	62	7	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	25	71	4	68
Prac.umysł.niż.szczebla	35	49	16	106
Pracownicy fiz.-umysł.	35	51	15	76
Robotnicy wykwalifikowani	31	52	17	90
Robotnicy niewykwalifik.	34	25	41	35
Rolnicy	12	33	55	56
Pracujący na własny rach.	18	62	19	46
Bierni zawodowo				
Renciści	30	31	39	111
Emeryci	27	37	36	204
Uczniowie i studenci	43	40	17	83
Bezrobotni	31	46	23	124
Gospodynie domowe i inni	22	40	38	57
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	31	50	20	174
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	55	11	78
sekt. pryw. poza rolnict.	31	53	16	177
prywatnym gosp. rolnym	10	34	56	54
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	30	42	28	126
300-399	33	36	31	81
400-599	27	48	26	190
600-800	28	44	28	172
Powyżej 800 zł	33	55	13	208
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	39	35	328
Średnie	31	41	28	472
Dobre	30	56	14	257
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	45	29	65
Raz w tygodniu	28	44	28	552
1-2 razy w miesiącu	27	44	29	125
Kilka razy w roku	33	46	21	185
W ogóle nie uczestniczy	32	42	26	128
Poglądy polityczne				
Lewica	36	49	15	200
Centrum	31	50	19	305
Prawica	33	54	13	261
Trudno powiedzieć	20	25	54	288